

ਇਹ, ਜੋ ਕਿ ਠੋਸ ਜਨਤਕ ਨੀਤੀ 'ਤੇ ਸਥਾਪਿਤ ਹੈ, ਹਰ ਸਮੇਂ ਲਈ ਉਦਯੋਗਿਕ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਨੂੰ ਵੀ ਨਿਯੰਤ੍ਰਿਤ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਚੱਲ ਰਹੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ, ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੇ ਤਨਖਾਹ ਸਕੇਲਾਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਪਹਿਲਾਂ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ, ਇਸ ਲਈ, ਇੱਕ ਜਮਾਂਦਰੂ ਮਾਮਲੇ ਬਾਰੇ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦਾ ਸਵਾਲ ਹੀ ਪੈਦਾ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ ਸੀ। ਸੰਘ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਭਰ ਹੋਰ ਮਾਮਲਿਆਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਵੀ ਇਹੀ ਅੰਤਰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਵੇਗਾ। ਇਸ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਸ਼ੱਕ ਨਹੀਂ, ਰੈਜ਼ ਜੂਡੀਕਾਟਾ ਦਾ ਨਿਯਮ ਤਜਰਬੇ ਦੀ ਬੁੱਧੀ 'ਤੇ ਅਧਾਰਤ ਹੈ ਅਤੇ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ੀ ਦੇ ਅੰਤਮ ਰੂਪ ਨੂੰ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਕਰਨਾ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਇੱਕੋ ਕਾਰਨ ਲਈ ਦੋ ਵਾਰ ਪਰੇਸ਼ਾਨ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਤੋਂ ਬਚਾਇਆ ਜਾ ਸਕੇ, ਪਰ ਇਸਦਾ ਦਾਇਰਾ ਇਸ ਦੀਆਂ ਜਾਇਜ਼ ਸੀਮਾਵਾਂ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਨਹੀਂ ਵਧਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ, ਸ਼ਾਸਨ ਸਿਰਫ਼ ਸਹੂਲਤ ਦਾ ਹੈ ਨਾ ਕਿ ਪੂਰਨ ਨਿਆਂ ਦਾ। ਜੇਕਰ ਸੰਘ ਦੀ ਤਰਫ਼ੋਂ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਗਈ ਤਜਵੀਜ਼ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਸੀ, ਤਾਂ ਇਸਦਾ ਮਤਲਬ ਇਹ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਹਰ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਜਿੱਥੇ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਨੂੰ ਮੰਨਦਾ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਇਸ ਕੋਲ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਇੱਕ ਗਲਤ ਫੈਸਲੇ ਦੁਆਰਾ ਕਿਸੇ ਵਿਸ਼ੇ-ਵਿਸ਼ੇ ਉੱਤੇ ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਸਮੇਂ ਲਈ ਪਾਰਟੀਆਂ ਨੂੰ ਬੰਨ੍ਹੇ। ਮੈਂ ਇਹ ਨਹੀਂ ਦੇਖ ਸਕਦਾ ਕਿ ਕੋਈ ਪਾਰਟੀ ਅਗਲੀ ਕਾਰਵਾਈ ਵਿੱਚ ਇਹ ਕਿਉਂ ਨਹੀਂ ਕਹਿ ਸਕਦੀ ਕਿ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦਾ ਪਿਛਲਾ ਫੈਸਲਾ, ਸੀਮਤ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਜਮਾਂਦਰੂ ਜਾਂ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੇ ਤੱਥ 'ਤੇ ਫੈਸਲਾ ਹੋਣ ਕਰਕੇ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਨਿਰਣਾਇਕ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਸ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੇ ਰਿਕਾਰਡ ਦੇ ਚਿਹਰੇ 'ਤੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਹ ਮੰਨਣ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਗਲਤੀ ਕੀਤੀ ਹੈ ਕਿ ਪਿਛਲੇ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਰੈਜ਼ ਜੂਡੀਕੇਟਾ ਵਜੋਂ ਚਲਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਲਈ, ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਤਿੰਨਾਂ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ 18 ਜਨਵਰੀ, 1965 ਦੇ ਅੰਤਿਮ ਅਵਾਰਡਾਂ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਮਾਮਲਾ ਕਾਨੂੰਨ ਅਨੁਸਾਰ ਫੈਸਲੇ ਲਈ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਕੋਲ ਵਾਪਸ ਜਾਵੇਗਾ। ਦੋਵਾਂ ਧਿਰਾਂ ਨੇ ਇੱਛਾ ਜ਼ਾਹਰ ਕੀਤੀ ਹੈ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਇਸ ਮੁੱਦੇ 'ਤੇ ਸਬੂਤ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਦਾ ਹੋਰ ਮੌਕਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਮੈਂ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੂੰ ਹਦਾਇਤ ਕਰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਉਹ ਧਿਰਾਂ ਨੂੰ ਮੌਕਾ ਦੇਣ। ਕੇਸ ਦੀਆਂ ਸਥਿਤੀਆਂ ਵਿੱਚ, ਖਰਚਿਆਂ ਬਾਰੇ ਕੋਈ ਆਦੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ।

"ਬੀ.ਆਰ.ਟੀ.

ਸਿਵਲ ਫੁਟਕਲ

ਇੰਦਰ ਦੇਵ ਦੁਆ ਅਤੇ ਪ੍ਰੇਮ ਚੰਦ ਪੰਡਿਤ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਜੇ.ਜੇ.

ਸੋਮ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਅਤੇ ਹੋਰ, - ਪਟੀਸ਼ਨਰ

ਬਨਾਮ

ਭਾਰਤ ਦੀ ਯੂਨੀਅਨ ਅਤੇ ਹੋਰ, - ਉੱਤਰਦਾਤਾ 1963 ਦੀ ਸਿਵਲ ਰਿੱਟ ਨੰ. 508

18 ਜੁਲਾਈ 1966 ਈ

ਵਿਸਥਾਪਿਤ ਵਿਅਕਤੀ (ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਅਤੇ ਮੁੜ ਵਸੋਬਾ) ਐਕਟ (1954 ਦਾ XUV)— § 19(4)—ਕਿਰਾਇਆ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨ ਦੇ ਤਹਿਤ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ, ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਅਣਅਧਿਕਾਰਤ ਕਬਜ਼ੇ ਲਈ ਜ਼ਮੀਨੀ ਮਾਲੀਏ ਦੇ 6 ਗੁਣਾ 'ਤੇ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ—ਕੀ ਵੈਧ ਹੈ।

ਇਹ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ, 8 ਜੁਲਾਈ, 1960 ਨੂੰ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਵਿਸਥਾਪਿਤ ਵਿਅਕਤੀ (ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਅਤੇ ਮੁੜ ਵਸੋਬਾ) ਐਕਟ, 1954 ਦੀ ਧਾਰਾ 19 ਦੀ ਉਪ ਧਾਰਾ (4) ਅਧੀਨ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਅਣਅਧਿਕਾਰਤ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਤੋਂ ਵਸੂਲੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਕਿਰਾਏ ਨੂੰ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਮਾਲੀਏ ਦੇ 6 ਗੁਣਾ ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਖਾਲੀ ਜ਼ਮੀਨ ਦਾ ਕਬਜ਼ਾ ਜਾਇਜ਼ ਅਤੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਹੈ।

ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਰਾਜ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਜ਼ਮੀਨੀ ਮਾਲੀਏ 'ਤੇ ਅਧਾਰਤ ਮੁਲਾਂਕਣ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤ ਨੂੰ ਜਾਂ ਤਾਂ ਮਨਮਾਨੀ ਜਾਂ ਤਰਕਹੀਣ ਜਾਂ ਤਰਕਹੀਣ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਸਾਡੀ ਭੂਮੀ ਮਾਲੀਆ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਜਿਸ ਸਿਧਾਂਤ 'ਤੇ ਆਧਾਰਿਤ ਹੈ, ਉਹ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਸਰਕਾਰ ਜ਼ਮੀਨ ਦੀ ਉਪਜ ਦੇ ਹਿੱਸੇ ਦੀ ਹੱਕਦਾਰ ਹੈ ਪਰ ਮਾਲਕ ਨੂੰ ਉਚਿਤ ਮੁਨਾਫ਼ਾ ਛੱਡਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਹੀ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਜ਼ਮੀਨ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਕੀਮਤੀ ਅਤੇ ਬਾਜ਼ਾਰੀ ਜਾਇਦਾਦ ਪੈਦਾ ਹੋਵੇਗੀ। ਇਹ ਜ਼ਮੀਨੀ ਮਾਲੀਏ ਦੇ ਮੁਲਾਂਕਣ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਲੰਬੇ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਅਪਣਾਈ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ। ਇਹ ਸੱਚ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਨੂੰ ਗਣਿਤ ਦੀ ਸ਼ੁੱਧਤਾ ਵਾਲੀ ਕਿਸੇ ਵੀ ਚੀਜ਼ ਦੁਆਰਾ ਨਿਯੰਤ੍ਰਿਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਪਰ ਇਹ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਿਰਪੱਖ ਹੈ ਅਤੇ ਤਜਰਬੇਕਾਰ ਅਫਸਰਾਂ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਇਹ ਦਰਖਾਸਤ ਕਿ ਹਰੇਕ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਵੱਧ ਤੋਂ ਵੱਧ ਰੱਖੇ ਗਏ ਖੇਤਰ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਅਤੇ ਗੁਣਵੱਤਾ ਅਤੇ ਇਸ ਤੋਂ ਪੈਦਾਵਾਰ ਦੀ ਮਾਤਰਾ ਨੂੰ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨ ਲਈ ਇੱਕ ਵੱਖਰੀ ਜਾਂਚ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ, ਕਿਉਂਕਿ, ਇੱਕ ਚੀਜ਼ ਲਈ, ਰਿੱਟ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਵਿੱਚ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਕੋਈ ਸਮੱਗਰੀ ਉਲੰਘਣਾ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ। ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਸਪੱਸ਼ਟ ਬੇਇਨਸਾਫ਼ੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦਖਲ ਦੇਣ ਦੇ ਆਪਣੇ ਵਿਵੇਕ ਤੋਂ ਅਸੰਤੁਸ਼ਟ ਹੋਵੇਗੀ। ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਕਿਰਾਏ ਦੇ ਮੁਲਾਂਕਣ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਨਿਰਧਾਰਨ ਇਸ ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਜ਼ਮੀਨੀ ਮਾਲੀਏ ਦੇ ਮੁਲਾਂਕਣ ਨੂੰ ਅਪਣਾ ਕੇ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਨਿਰਧਾਰਨ ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਵੀ ਗਲਤ ਨਹੀਂ ਹੈ: ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ, ਇਹ ਵਾਜਬ, ਨਿਰਪੱਖ ਅਤੇ ਕਾਫ਼ੀ ਤਰਕਸੰਗਤ ਜਾਪਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਸਬੰਧਤ ਵਿਅਕਤੀ ਨਾਲ ਕੋਈ ਗੰਭੀਰ ਬੇਇਨਸਾਫ਼ੀ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਜੇ ਕੁਝ ਵੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਜ਼ਮੀਨੀ ਮਾਲੀਏ ਦੀ ਰਕਮ ਮੁੱਢਲੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕਿਰਾਏ ਦੇ ਭੁਗਤਾਨ ਲਈ ਵਸੂਲੇ ਗਏ ਲੋਕਾਂ ਲਈ ਅਨੁਕੂਲ ਜਾਪਦੀ ਹੈ। ਪ੍ਰਬੰਧਕੀ ਅਫਸਰ ਨੇ ਸਿਰਫ਼ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਤੈਅ ਕੀਤੇ ਸਿਧਾਂਤ ਨੂੰ ਹੀ ਅਪਣਾਇਆ ਹੈ। 31 ਅਗਸਤ, 1965 ਨੂੰ ਮਾਣਯੋਗ ਜਸਟਿਸ ਇੰਦਰ ਦੇਵ ਦੁਆ ਦੁਆਰਾ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਲਾਵਾਂ ਦੇ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਸਵਾਲ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਲਈ ਇੱਕ ਵੱਡੇ ਬੈਚ ਨੂੰ ਕੇਸ ਭੇਜਿਆ ਗਿਆ। 18 ਜੁਲਾਈ, 1966 ਨੂੰ ਮਾਨਯੋਗ ਜਸਟਿਸ ਇੰਦਰ ਦੇਵ ਦੁਆ ਅਤੇ ਮਾਣਯੋਗ ਸ਼੍ਰੀਮਾਨ ਜਸਟਿਸ ਪੀ ਸੀ ਪੰਡਿਤ ਦੀ ਇੱਕ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਚ ਦੁਆਰਾ ਇਸ ਕੇਸ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ।

ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਨੁਛੇਦ 226 ਦੇ ਅਧੀਨ ਪਟੀਸ਼ਨ, ਇਹ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਕਰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 2 ਦੇ ਬੇਲੋੜੇ ਹੁਕਮਾਂ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਲਈ ਸਰਟੀਓਰੀ, ਹੁਕਮ ਜਾਂ ਕੋਈ ਹੋਰ ਢੁਕਵੀਂ ਰਿੱਟ, ਆਦੇਸ਼ ਜਾਂ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ।

ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਵੱਲੋਂ ਰੂਪ ਚੰਦ ਚੌਧਰੀ ਅਤੇ ਸੁਭਾਸ਼ ਚੌਧਰੀ ਐਡਵੋਕੇਟ ਸਨ।

ਐਮ.ਆਰ.ਸ਼ਰਮਾ, ਐਸ.ਐਸ. ਦੀਵਾਨ ਅਤੇ ਵਾਈ.ਪੀ. ਗਾਂਧੀ, ਐਡਵੋਕੇਟ, ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਲਈ। ਡਿਵੀਜ਼ਨ

ਬੈਚ ਦਾ ਹੁਕਮ

ਦੁਆ, ਜੇ.—ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਨੁਛੇਦ 226 ਦੇ ਤਹਿਤ ਇਹ ਪਟੀਸ਼ਨ 31 ਅਗਸਤ ਦੇ ਮੇਰੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਸਾਡੇ ਸਾਹਮਣੇ ਰੱਖੀ ਗਈ ਹੈ।

1965, ਜਿਸ ਨੂੰ ਇਸ ਆਰਡਰ ਦੇ ਹਿੱਸੇ ਵਜੋਂ ਪੜ੍ਹਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਸਾਡੇ ਸਾਹਮਣੇ ਇੱਕੋ ਇੱਕ ਸਵਾਲ ਖੜ੍ਹਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਵੱਲੋਂ ਆਪਣੇ ਕਬਜ਼ੇ ਦੀ ਮਿਆਦ ਲਈ ਜ਼ਮੀਨੀ ਮਾਲੀਏ ਤੋਂ ਛੇ ਗੁਣਾ ਕਿਰਾਏ ਦੀ ਮੰਗ ਮਨਮਾਨੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਵੱਲੋਂ ਆਪਣੀ ਰਿੱਟ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਇਹ ਸਵਾਲ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਵਿਸਥਾਪਿਤ ਵਿਅਕਤੀਆਂ (ਸੀ ਐਂਡ ਆਰ), ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 19(4) ਦੇ ਨਿਰਮਾਣ 'ਤੇ ਕੇਂਦਰਿਤ ਹੈ।

1954 ਦਾ ਨੰਬਰ 44, ਜਿਸ ਦੇ ਅਨੁਰੂਪ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਇੱਕ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਰਾਜ ਦੁਆਰਾ ਐਕੁਆਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਵਾਲੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਤੋਂ ਕਿਰਾਇਆ ਵਸੂਲਣ ਦੀ ਦਰ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਜਿਸਦਾ ਉਹ ਹੱਕਦਾਰ ਨਹੀਂ ਸੀ ਜਾਂ ਜਿਸਦਾ ਉਹ ਵੱਧ ਸੀ। ਐਕਟ ਅਤੇ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਅਧੀਨ ਉਸ ਦੁਆਰਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰਨ ਯੋਗ ਖੇਤਰ ਦਾ। ਮੈਂ ਇੱਥੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 19(4) ਅਤੇ ਇਸਦੇ ਅਧੀਨ ਜਾਰੀ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਨੂੰ ਦੁਬਾਰਾ ਪੇਸ਼ ਕਰਨਾ ਫਾਇਦੇਮੰਦ ਸਮਝਦਾ ਹਾਂ-

"19. ਇਸ ਐਕਟ ਅਧੀਨ ਐਕੁਆਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਕਿਸੇ ਵੀ ਜਾਇਦਾਦ ਦੀ ਲੀਜ਼ ਜਾਂ ਅਲਾਟਮੈਂਟ ਨੂੰ ਬਦਲਣ ਜਾਂ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ।— * ♦ ♦ * * . * *"

(4) ਜਿੱਥੇ ਕੋਈ ਪ੍ਰਬੰਧਕੀ ਅਧਿਕਾਰੀ ਜਾਂ ਪ੍ਰਬੰਧਕੀ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਇਸ ਗੱਲ ਤੋਂ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਕੋਈ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀ, ਭਾਵੇਂ ਅਲਾਟਮੈਂਟ ਜਾਂ ਲੀਜ਼ ਦੇ ਜ਼ਰੀਏ, ਇਸ ਐਕਟ ਅਧੀਨ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀ ਕਿਸੇ ਵੀ ਨਿਕਾਸੀ ਸੰਪਤੀ ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿੱਚ ਹੈ, ਜਾਂ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਲਈ ਉਹ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਹੱਕਦਾਰ, ਜਾਂ ਜੋ ਉਸ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਅਧੀਨ ਜਿਸਦਾ ਉਹ ਹੱਕਦਾਰ ਸੀ, ਉਸ ਤੋਂ ਵੱਧ ਸੀ, ਜਿਸ ਦੇ ਤਹਿਤ ਅਜਿਹੀ ਅਲਾਟਮੈਂਟ ਜਾਂ ਲੀਜ਼ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਜਾਂ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਫਿਰ, ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਕਾਰਵਾਈ ਦੇ ਪੱਖਪਾਤ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ, ਜੋ ਉਸ ਵਿਅਕਤੀ, ਪ੍ਰਬੰਧਕੀ ਅਧਿਕਾਰੀ ਜਾਂ ਉਸ ਵਿਰੁੱਧ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਮੈਨੇਜਿੰਗ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ, ਕਿਰਾਏ ਦੇ ਮੁਲਾਂਕਣ ਦੇ ਅਜਿਹੇ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ, ਜੋ ਕਿ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਇਸ ਲਈ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਆਦੇਸ਼ ਦੁਆਰਾ, ਅਜਿਹੀ ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਭੁਗਤਾਨ ਯੋਗ ਕਿਰਾਏ ਦਾ ਮੁਲਾਂਕਣ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਉਹ ਵਿਅਕਤੀ ਕਿਰਾਏ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨ ਲਈ ਜਵਾਬਦੇਹ ਹੋਵੇਗਾ। ਉਸ ਅਵਧੀ ਲਈ ਮੁਲਾਂਕਣ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਜਿਸ ਲਈ ਜਾਇਦਾਦ ਉਸ ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿੱਚ ਰਹਿੰਦੀ ਹੈ ਜਾਂ ਰਹੀ ਹੈ: ਬਸ਼ਰਤ ਕਿ ਅਜਿਹਾ ਕੋਈ ਹੁਕਮ ਸਬੰਧਤ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਸੁਣੇ ਜਾਣ ਦਾ ਵਾਜਬ ਮੌਕਾ ਦਿੱਤੇ ਬਿਨਾਂ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ।" ਰਿਟਰਨ ਨਾਲ ਜੁੜੇ ਅਨੁਬੰਧ 'ਆਰ-ਐਲ' ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਹੇਠ ਲਿਖੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਵਿੱਚ ਹੈ:- "

“ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ

ਪੁਨਰਵਾਸ ਮੰਤਰਾਲਾ। • -

ਚੀਫ਼ ਸੈਟਲਮੈਂਟ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਦਾ ਦਫ਼ਤਰ,

ਜੈਸਲਮੇਰ ਹਾਊਸ ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ,

ਮਿਤੀ 8 ਜੁਲਾਈ 1960. ਸੋਮ ਪ੍ਰਕਾਸ਼, ਆਦਿ

ਬਨਾਮ

ਦੀ ਯੂਨੀਅਨ ਆਫ਼ ਇੰਡੀਆ, ਆਦਿ (ਦੁਆ, ਜੇ.)

ਆਰਡਰ

ਜੀ.ਐਸ.ਆਰ. .-ਉਪ-ਧਾਰਾ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਵਿੱਚ (4) ਵਿਸਥਾਪਿਤ ਵਿਅਕਤੀ (ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਅਤੇ ਮੁੜ ਵਸੇਬਾ) ਐਕਟ, 1954 (1954 ਦਾ 44) ਦੀ ਧਾਰਾ 19 ਦੇ ਤਹਿਤ, ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਇਸ ਦੁਆਰਾ ਕਿਰਾਏ ਦੇ ਮੁਲਾਂਕਣ ਦੇ ਨਿਮਨਲਿਖਤ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਤੋਂ ਵਸੂਲਣ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਦੀ ਹੈ, ਜਿਸ ਕੋਲ ਹੈ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਮੇਂ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਹੇਠਾਂ ਦਰਸਾਏ ਗਏ ਕਿਸੇ ਵੀ ਨਿਕਾਸੀ ਸੰਪਤੀ ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿੱਚ ਸੀ, ਅਤੇ ਉਕਤ ਐਕਟ ਅਧੀਨ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਜਿਸ ਦਾ ਉਹ ਹੱਕਦਾਰ ਨਹੀਂ ਸੀ ਜਾਂ ਜੋ ਉਸ ਤੋਂ ਵੱਧ ਸੀ

ਉਹ ਉਸ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਅਧੀਨ ਹੱਕਦਾਰ ਸੀ, ਜਿਸ ਦੇ ਤਹਿਤ ਉਸ ਦੀ ਅਲਾਟਮੈਂਟ ਜਾਂ ਲੀਜ਼ ਉਸ ਨੂੰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਜਾਂ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਜਿਸ ਸਮੇਂ ਲਈ ਸੰਪਤੀ ਉਸ ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿੱਚ ਰਹਿੰਦੀ ਹੈ ਜਾਂ ਰਹੀ ਹੈ: -

(1) ਖਾਲੀ ਪਈਆਂ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਜ਼ਮੀਨਾਂ ਦੀ ਅਲਾਟਮੈਂਟ ਜਾਂ ਲੀਜ਼ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਜੋ ਅਲਾਟੀਆਂ ਜਾਂ ਪਟੇਦਾਰਾਂ ਦੁਆਰਾ ਧੋਖੇ ਨਾਲ ਜਾਂ ਭੌਤਿਕ ਤੱਥਾਂ ਨੂੰ ਛੁਪਾਉਣ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸਨ: ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਮਾਲੀਏ ਦਾ 8 ਗੁਣਾ ਕਿਰਾਏ ਵਜੋਂ ਵਸੂਲਿਆ ਜਾਵੇਗਾ।

(2) ਉਪਰੋਕਤ ਦੱਸੇ ਅਨੁਸਾਰ ਐਗਰੀਕਿਊਲਚਰ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਜ਼ਮੀਨਾਂ ਦੀ ਅਲਾਟਮੈਂਟ ਜਾਂ ਲੀਜ਼ ਦੇ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ: ਲੈਂਡ ਰੈਵੇਨਿਊ ਦਾ 6 ਗੁਣਾ ਕਿਰਾਏ ਵਜੋਂ ਵਸੂਲਿਆ ਜਾਵੇਗਾ। >

ਕੰਵਰ ਬਹਾਦਰ,

ਸੈਟਲਮੈਂਟ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਅਤੇ ਸਾਬਕਾ ਅਧਿਕਾਰੀ ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਡਿਪਟੀ ਸਕੱਤਰ।

ਇਸ ਦਲੀਲ ਨੂੰ ਸਭ ਤੋਂ ਗੰਭੀਰਤਾ ਨਾਲ Ch. ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਰੂਪ ਚੰਦ ਨੇ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਧਾਰਾ 19(4) ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਕਿਰਾਏ ਦੇ ਮੁਲਾਂਕਣ ਲਈ ਕੋਈ ਸਿਧਾਂਤ ਨਹੀਂ ਰੱਖਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਕਿ ਛੇ ਗੁਣਾ ਕਿਰਾਇਆ ਵਸੂਲਣ ਦੀ ਮੰਗ ਵਾਲੇ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਭੂਮੀ ਮਾਲੀਆ, ਧਾਰਾ 12 ਦੇ ਅਧੀਨ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਗ੍ਰਹਿਣ ਕੀਤੀ ਗਈ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਖੇਤਰ ਤੋਂ ਵੱਧ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਜਿਸ 'ਤੇ ਕਬਜ਼ਾ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਵਿਅਕਤੀ ਉਸ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਅਧੀਨ ਹੱਕਦਾਰ ਹੋਵੇਗਾ ਜਿਸ ਦੇ ਤਹਿਤ ਉਸ ਨੂੰ ਜ਼ਮੀਨ ਦੀ ਅਲਾਟਮੈਂਟ ਜਾਂ ਲੀਜ਼ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਜਾਂ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਰਕਸ਼ੀਲ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਮਨਮਾਨੀ ਅਤੇ ਅਸਮਰਥਿਤ। ਸਾਡਾ ਧਿਆਨ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 19 ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (5) ਵੱਲ ਖਿੱਚਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਗ੍ਰਹਿਣ ਕੀਤੀ ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਅਣਅਧਿਕਾਰਤ ਕਬਜ਼ੇ ਵਾਲੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਤੋਂ ਹੋਏ ਨੁਕਸਾਨ ਦੇ ਮੁਲਾਂਕਣ ਲਈ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 12 ਦੇ ਤਹਿਤ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਐਕਟ ਅਤੇ ਇਸ ਗੱਲ 'ਤੇ ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਜਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਇਸ ਉਪ-ਧਾਰਾ ਦੇ ਤਹਿਤ ਨੁਕਸਾਨ ਦਾ ਮੁਲਾਂਕਣ ਹਰੇਕ ਵਿਅਕਤੀਗਤ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਉਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਉਪ-ਧਾਰਾ (4) ਦੇ ਤਹਿਤ ਵੀ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਹਰੇਕ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਇਹ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕਿਰਾਇਆ ਚਾਰਜ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਸ਼ਾਮਲ ਸਮੇਂ ਦੌਰਾਨ ਜ਼ਮੀਨ ਦੀ ਗੁਣਵੱਤਾ ਅਤੇ ਇਸਦੀ ਅਸਲ ਉਪਜ ਨੂੰ ਵੇਖੋ। ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਸੀ. ਭੂਮੀ ਮਾਲੀਏ ਦੇ ਹਿਸਾਬ ਨਾਲ ਕਿਰਾਇਆ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਕਰਨ ਲਈ ਰੂਪ ਚੰਦ ਦੀ ਬੇਨਤੀ ਨਾ ਸਿਰਫ਼ ਤਰਕਹੀਣ ਹੈ, ਸਗੋਂ ਮਨਮਾਨੀ ਵੀ ਹੈ। ਵਕੀਲ ਨੇ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਹੈ ਕਿ ਧਾਰਾ 19(4) ਦੇ ਚਿੰਤਨ ਵਿੱਚ ਵਿਅਕਤੀ ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿੱਚ ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਭੁਗਤਾਨ ਯੋਗ ਕਿਰਾਏ ਦਾ ਮੁਲਾਂਕਣ ਕਰਨਾ ਮੁੱਖ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪ੍ਰਬੰਧਕੀ ਅਧਿਕਾਰੀ ਜਾਂ ਪ੍ਰਬੰਧਕੀ ਨਿਗਮ ਲਈ ਹੈ। ਇਹ ਉਸਨੂੰ ਆਪਣੇ ਨਿਰਣੇ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚ ਕੇ ਸੁਤੰਤਰ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਨਾ ਕਿ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਅਪ੍ਰਵਾਨਿਤ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਕੇ, ਜੋ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦੀ ਬੇਨਤੀ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਕਿਰਾਏ ਦੇ ਮੁਲਾਂਕਣ ਲਈ ਕੋਈ ਸਿਧਾਂਤ ਨਿਰਧਾਰਤ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ ਹੈ। .

ਇਹ ਚੁਣੌਤੀ ਭਾਰਤ ਦੀ ਯੂਨੀਅਨ ਅਤੇ ਮੈਨੇਜਿੰਗ ਅਫਸਰ, ਪੁਨਰਵਾਸ ਦੀ ਤਰਫੋਂ, ਸ਼੍ਰੀ ਸਰਨਗਟ ਸਿੰਘ, ਅੰਡਰ-ਸਕੱਤਰ, ਸਰਕਾਰ, ਪੰਜਾਬ, ਪੁਨਰਵਾਸ ਵਿਭਾਗ ਦੇ ਵਾਧੂ ਹਲਫਨਾਮੇ ਦੇ ਹਵਾਲੇ ਨਾਲ, 2 ਫਰਵਰੀ, 1966 ਨੂੰ ਸਹੁੰ ਦੁਆਰਾ ਤਸਦੀਕ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਕਮਿਸ਼ਨਰ. ਹਾਲਾਂਕਿ, ਹਲਫਨਾਮੇ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਮਿਤੀ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਸ ਹਲਫਨਾਮੇ ਵਿੱਚ ਇਹ ਸਹੁੰ ਚੁੱਕੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਜ਼ਮੀਨੀ ਮਾਲੀਏ ਦਾ ਛੇ ਗੁਣਾ ਦੀ ਦਰ ਨਾਲ ਕਿਰਾਏ ਨੂੰ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਘੱਟੋ ਘੱਟ ਲੀਜ਼ ਦੀ ਰਕਮ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਕਿਉਂਕਿ ਅਸਲ ਜਾਂ ਰਵਾਇਤੀ ਕਿਰਾਏ ਦੇ ਮੁਲਾਂਕਣ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਬੰਦੋਬਸਤ ਦੇ ਸੰਦਰਭ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਲੰਮੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਰਿਪੋਰਟਾਂ, ਕੀਮਤ ਅਨੁਸੂਚੀ ਅਤੇ ਖਸਰਾ ਗਿਰਦਾਵਾਰੀਆਂ ਦੇ ਅੰਸ਼, ਕਿਰਾਏ ਦੇ ਮੁਲਾਂਕਣ ਲਈ ਉਹੀ ਦਰਾਂ ਅਪਣਾਉਣੀਆਂ ਵਧੇਰੇ ਫਾਇਦੇਮੰਦ ਮੰਨੀਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਸਨ ਜੋ ਲੀਜ਼ਾਂ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ। ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਡੀ.ਓ. ਨੰ. 121-RII/12406/Reh (R), ਮਿਤੀ 31 ਮਾਰਚ, 1960, ਹਲਫਨਾਮੇ ਨਾਲ ਜੁੜਿਆ ਅਨੁਸੂਚੀ A-VII, ਮਿਸ ਸਰਲਾ ਖੰਨਾ, I.A.&, ਡਿਪਟੀ ਸੈਕਟਰੀ, ਪੁਨਰਵਾਸ, ਪੰਜਾਬ ਦੁਆਰਾ ਸ਼੍ਰੀ ਐਚ.ਆਰ. ਨਾਇਰ ਨੂੰ ਸੰਬੋਧਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ, ਡਿਪਟੀ ਚੀਫ ਸੈਟਲਮੈਂਟ ਕਮਿਸ਼ਨਰ, ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ, ਮੁੜ ਵਸੋਬਾ ਮੰਤਰਾਲੇ ਦਾ ਵੀ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਜ਼ਮੀਨੀ ਮਾਲੀਏ ਦਾ ਛੇ ਗੁਣਾ ਤੈਅ ਕਰਨਾ ਵਾਜਬ ਅਤੇ ਤਰਕਸੰਗਤ ਹੈ। ਵਕੀਲ ਨੇ ਵਾਧੂ ਹਲਫਨਾਮੇ ਦੇ ਨਾਲ ਤਿਆਰ ਕੀਤੇ ਅਨੁਬੰਧ 'A-VIII' 'ਤੇ ਵੀ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਗਣਨਾਵਾਂ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ ਜੋ ਸੁਝਾਅ ਦਿੰਦੀਆਂ ਹਨ ਕਿ ਜ਼ਮੀਨੀ ਮਾਲੀਆ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਵਸੂਲੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਕਿਰਾਏ ਨਾਲੋਂ 6 ਗੁਣਾ ਘੱਟ ਹੈ। ਇਹ ਅਨੁਬੰਧ ਚਾਹੀ ਅਤੇ ਬਰਾਨੀ ਜ਼ਮੀਨ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੈ; ਇਹ ਵਾਧੂ ਹਲਫਨਾਮਾ 28 ਮਾਰਚ, 1966 ਨੂੰ, 25 ਮਿਤੀ ਨੂੰ ਦਰਖਾਸਤ 'ਤੇ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਮੇਰੇ ਵਿਦਵਾਨ ਭਰਾ ਪੰਡਿਤ ਜੇ. ਦੇ ਹੁਕਮ ਅਨੁਸਾਰ ਰਿਕਾਰਡ 'ਤੇ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ।, ਸੋਮ ਪ੍ਰਕਾਸ਼, ਆਦਿ ਬਨਾਮ ਦੀ ਯੂਨੀਅਨ ਆਫ ਇੰਡੀਆ, ਆਦਿ (ਦੁਆ, ਜੇ.) ਜਨਵਰੀ, 1966, ਲੋੜੀਂਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਲਈ ਸਰਕਾਰੀ ਵਕੀਲ ਦੁਆਰਾ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਸਾਡੇ ਸਾਹਮਣੇ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਇਸ ਅਰਜ਼ੀ ਦੀ ਇੱਕ ਕਾਪੀ ਪਟੀਸ਼ਨਰਾਂ ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਨੂੰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਵਾਧੂ ਹਲਫਨਾਮੇ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਦਾਅਵਿਆਂ ਨੂੰ ਵਿਵਾਦ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਈ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਦੀ ਤਰਫੋਂ, ਜਗੀਰ ਸਿੰਘ ਬਨਾਮ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ (1) ਵਿੱਚ ਦੁਲਟ ਅਤੇ ਆਰ.ਪੀ. ਖੋਸਲਾ, ਜੇ.ਜੇ. ਦੁਆਰਾ ਬੈਚ ਦੇ ਫੈਸਲੇ 'ਤੇ ਵੀ ਭਰੋਸਾ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਨਿਰਣੇ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਇੱਕ ਮੁਲਾਂਕਣ ਸਰਕਲ ਦਾ ਗਠਨ ਜ਼ਰੂਰੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਡੂਈਜ਼ ਸੈਟਲਮੈਂਟ ਮੈਨੂਅਲ ਵਿੱਚ ਦੱਸੇ ਗਏ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਕਾਰਕਾਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਾਰਕਾਂ ਵਿੱਚ ਮਿੱਟੀ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਅਤੇ ਉਪਜ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਹੋਰ ਕਾਰਕਾਂ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਇਸਦੀ ਗੁਣਵੱਤਾ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ। ਇਸ ਫੈਸਲੇ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦੇਣ ਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਹ ਜਾਪਦਾ ਹੈ ਕਿ • ਜ਼ਮੀਨੀ ਮਾਲੀਏ ਨੂੰ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਮਾਲੀਏ ਦੇ ਭੁਗਤਾਨ ਦੇ ਅਧੀਨ ਜ਼ਮੀਨ ਤੋਂ ਪੈਦਾਵਾਰ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਕਾਰਕਾਂ ਦੇ ਸੰਦਰਭ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਮੰਨਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਵਸਨਲਾਲ ਮਾਂਗਦਨਭਾਈ ਬਨਾਮ ਸਟੇਟ ਆਫ ਬੰਬੇ (2) ਵਿੱਚ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਇੱਕ ਫੈਸਲੇ ਦਾ ਇੱਕ ਪਾਸਿੰਗ ਹਵਾਲਾ ਵੀ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਇਹ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਦੇ ਕਿਰਾਏ ਦਾ ਨਿਰਧਾਰਨ ਬਹੁਤ

ਸਾਰੇ ਅਨਿਸ਼ਚਿਤ ਕਾਰਕਾਂ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜੋ ਸਮੇਂ-ਸਮੇਂ 'ਤੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਅਤੇ ਥਾਂ-ਥਾਂ ਇਹ ਦਲੀਲ ਦੇਣਾ ਵਿਅਰਥ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਵੱਧ ਤੋਂ ਵੱਧ ਸਿਰਫ ਇੱਕ ਜਾਂ ਦੋ ਵਾਰ ਤੈਅ ਕਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਇਸ ਫੈਸਲੇ ਤੋਂ ਜ਼ਿਆਦਾ ਸਹਾਇਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨਾ ਸੰਭਵ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਮੁਖਰਜੀ ਦੀਆਂ ਟਿੱਪਣੀਆਂ, ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਅਤੇ ਦਿੱਲੀ ਲਾਅਜ਼ ਐਕਟ ਦੀ ਮੁੜ ਧਾਰਾ 143 ਵਿੱਚ ਜੇ.

(3), ਤੇ ਪੀ. ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਸ਼੍ਰੀ ਸ਼ਰਮਾ ਦੁਆਰਾ ਪੜ੍ਹੇ ਗਏ 400 ਵੀ ਉਸ ਨੁਕਤੇ 'ਤੇ ਥੋੜ੍ਹੇ ਜਿਹੇ ਸਹਾਇਤਾ ਦੇ ਨਹੀਂ ਹਨ ਜੋ ਸਾਡੇ ਹੱਥ ਵਿਚ ਕੇਸ ਵਿਚ ਚਿੰਤਾ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਮੇਰੀ ਰਾਏ ਵਿੱਚ, ਰਾਜ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਜ਼ਮੀਨੀ ਮਾਲੀਏ ਦੇ ਅਧਾਰ ਤੇ ਮੁਲਾਂਕਣ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤ ਨੂੰ ਜਾਂ ਤਾਂ ਮਨਮਾਨੀ ਜਾਂ ਤਰਕਹੀਣ ਜਾਂ ਤਰਕਹੀਣ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਸਾਡੀ ਭੂਮੀ ਮਾਲੀਆ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਜਿਸ ਸਿਧਾਂਤ 'ਤੇ ਅਧਾਰਤ ਹੈ, ਉਹ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਸਰਕਾਰ ਜ਼ਮੀਨ ਦੀ ਉਪਜ ਦੇ ਹਿੱਸੇ ਦੀ ਹੱਕਦਾਰ ਹੈ, ਪਰ ਮਾਲਕ ਨੂੰ ਉਚਿਤ ਮੁਨਾਫਾ ਛੱਡਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਹੀ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਜ਼ਮੀਨ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਕੀਮਤੀ ਅਤੇ ਬਾਜ਼ਾਰੀ ਜਾਇਦਾਦ ਪੈਦਾ ਹੋਵੇਗੀ। ਇਹ ਜ਼ਮੀਨੀ ਮਾਲੀਏ ਦੇ ਮੁਲਾਂਕਣ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਲੰਬੇ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਅਪਣਾਈ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ। ਇਹ ਸੱਚ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਨੂੰ ਗਣਿਤ ਦੀ ਸ਼ੁੱਧਤਾ ਵਾਲੀ ਕਿਸੇ ਵੀ ਚੀਜ਼ ਦੁਆਰਾ ਨਿਯੰਤ੍ਰਿਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਪਰ ਇਹ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਿਰਪੱਖ ਹੈ ਅਤੇ ਅਨੁਭਵੀ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ।

(1) 1965 ਪੀ.ਐਲ.ਜੇ. 114.

(2) ਏ.ਆਈ.ਆਰ. 1964 ਐਸ.ਸੀ. 4.

(3) ਏ.ਆਈ.ਆਰ. 1951 ਐਸ.ਸੀ. 332,

ਅਧਿਕਾਰੀ। ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਇਹ ਬੁਨਿਆਦੀ ਕਾਰਕ ਵਿਵਾਦਿਤ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਸੈਟਲਮੈਂਟ ਮੈਨੂਅਲ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬ ਲੈਂਡ ਰੈਵੇਨਿਊ ਐਕਟ ਦੇ ਸੰਬੰਧਿਤ ਹਿੱਸੇ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦੇਣਾ ਬੇਲੋੜਾ ਹੈ। ਇਹ ਦਰਖਾਸਤ ਕਿ ਹਰੇਕ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਕੁਦਰਤ ਅਤੇ ਖੇਤਰ ਦੀ ਗੁਣਵੱਤਾ ਅਤੇ ਇਸ ਤੋਂ ਉਪਜ ਦੀ ਮਾਤਰਾ ਨੂੰ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨ ਲਈ ਇੱਕ ਵੱਖਰੀ ਜਾਂਚ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ, ਅਸਥਾਈ ਹੈ, ਕਿਉਂਕਿ, ਇੱਕ ਗੱਲ ਲਈ, ਰਿੱਟ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਵਿੱਚ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਕੋਈ ਸਮੱਗਰੀ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਸਪੱਸ਼ਟ ਬੇਇਨਸਾਫੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਇਹ ਅਦਾਲਤ ਦਖਲ ਦੇਣ ਦੇ ਆਪਣੇ ਅਖਤਿਆਰ ਤੋਂ ਅਸੰਤੁਸ਼ਟ ਹੋਵੇਗੀ। ਹੱਥ ਵਿੱਚ ਕੇਸ ਵਿੱਚ, ਕਿਰਾਏ ਦੇ ਮੁਲਾਂਕਣ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਨੂੰ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਨਿਰਧਾਰਨ ਇਸ ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਜ਼ਮੀਨੀ ਮਾਲੀਏ ਦੇ ਮੁਲਾਂਕਣ ਨੂੰ ਅਪਣਾ ਕੇ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਮੈਨੂੰ ਜਾਪਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਨਿਰਧਾਰਨ ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਵੀ ਗਲਤ ਨਹੀਂ ਹੈ: ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ, ਇਹ ਵਾਜਬ, ਨਿਰਪੱਖ ਅਤੇ ਕਾਫ਼ੀ ਤਰਕਸੰਗਤ ਜਾਪਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਸਬੰਧਿਤ ਵਿਅਕਤੀ ਨਾਲ ਕੋਈ ਗੰਭੀਰ ਬੇਇਨਸਾਫੀ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਜੇ ਕੁਝ ਵੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਜ਼ਮੀਨੀ ਮਾਲੀਏ ਦੀ ਰਕਮ ਮੁੱਢਲੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕਿਰਾਏ ਦੇ ਭੁਗਤਾਨ ਲਈ ਵਸੂਲੇ ਗਏ ਲੋਕਾਂ ਲਈ ਅਨੁਕੂਲ ਜਾਪਦੀ ਹੈ। ਪ੍ਰਬੰਧਕੀ ਅਫ਼ਸਰ ਨੇ ਸਿਰਫ਼ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਤੈਅ ਕੀਤੇ ਸਿਧਾਂਤ ਨੂੰ ਹੀ ਅਪਣਾਇਆ ਹੈ। ਮੈਂ ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਸਾਡੇ ਕੋਲ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਦੇ ਸਿਰਫ਼ ਉਸ ਹਿੱਸੇ ਨਾਲ ਸਬੰਧਿਤ ਹੈ ਜੋ ਕਿ ਜ਼ਮੀਨੀ ਮਾਲੀਏ ਦੇ ਛੇ ਗੁਣਾ ਦੀ ਦਰ ਨਾਲ ਕਿਰਾਇਆ ਵਸੂਲਣ ਲਈ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਅਸੀਂ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਦੇ ਇਸ ਹਿੱਸੇ ਬਾਰੇ ਸਿਰਫ਼ ਆਪਣੀ ਰਾਏ ਪ੍ਰਗਟ ਕਰ ਰਹੇ ਹਾਂ। ਪਟੀਸ਼ਨਰਾਂ ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਦੀ ਇੱਛਾ ਹੈ ਕਿ ਅਸੀਂ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤੇ ਹੋਰ ਨੁਕਤਿਆਂ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨ ਲਈ ਕੇਸ ਨੂੰ ਸਿੰਗਲ ਬੈਚ ਕੋਲ ਵਾਪਸ ਭੇਜੀਏ। ਇਹ ਬੇਨਤੀ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਗਲਤ ਧਾਰਨਾ ਹੈ। 27 ਅਗਸਤ, 1965 ਨੂੰ ਸਿੰਗਲ ਬੈਚ ਵਿਚ ਬੈਠ ਕੇ ਮੇਰੇ ਸਾਹਮਣੇ ਬਹਿਸ ਕੀਤੀ ਗਈ, ਜਦੋਂ ਹੁਕਮ ਰਾਖਵੇਂ ਸਨ। 31 ਅਗਸਤ, 1965 ਨੂੰ ਮੈਂ ਇਹ ਉਚਿਤ ਸਮਝਿਆ ਕਿ ਇਸ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ

ਜੇਕਰ ਸੰਭਵ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਦੋ ਹਫ਼ਤਿਆਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਇੱਕ ਵੱਡੀ ਬੈਂਚ, ਛੇਤੀ ਮਿਤੀ 'ਤੇ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਮੈਂ ਕਿਸੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਨੁਕਤੇ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਕਿਸੇ ਵੱਡੇ ਬੈਂਚ ਦਾ ਨਹੀਂ ਸੀ ਕੀਤਾ, ਪਰ ਮੇਰੇ ਵੱਲੋਂ ਸਾਰੀ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਵੱਡੇ ਬੈਂਚ ਦੁਆਰਾ ਕਰਨ ਦਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਸ਼ੁਰੂਆਤੀ ਭਾਸ਼ਣ ਵਿੱਚ, ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਨੇ ਉੱਪਰ ਦੱਸੇ ਬਿੰਦੂ ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ ਕੋਈ ਹੋਰ ਨੁਕਤਾ ਨਹੀਂ ਉਠਾਇਆ, ਅਤੇ ਜਦੋਂ ਅਸੀਂ ਇਸ ਸਵਾਲ 'ਤੇ ਆਪਣਾ ਵਿਚਾਰ ਪ੍ਰਗਟ ਕੀਤਾ ਤਾਂ ਹੀ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਨੇ ਇਹ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ ਸੀ। ਮੇਰੇ ਖਿਆਲ ਵਿੱਚ ਸਿੰਗਲ ਬੈਂਚ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਲਈ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਨੁਕਤੇ ਦੇ ਬਚਣ ਦਾ ਸਵਾਲ ਹੀ ਪੈਦਾ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ। ਜ਼ਿਕਰਯੋਗ ਹੈ ਕਿ ਮੇਰੇ ਸਾਹਮਣੇ ਸਿੰਗਲ ਬੈਂਚ ਵਿਚ ਬੈਠਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਵੀ ਜ਼ਮੀਨੀ ਮਾਲੀਏ ਦਾ ਛੇ ਗੁਣਾ ਕਿਰਾਏ ਤੈਅ ਕਰਨ ਦਾ ਸਵਾਲ ਸੀ, ਜਿਸ 'ਤੇ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾ ਸਮਰਥਨ ਕਰਨ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਤਿੰਨ ਗੈਰ-ਰਿਪੋਰਟ ਕੀਤੇ ਫੈਸਲੇ ਲਾਗੂ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ। ਉੱਥੇ # ਇਸ ਲਈ np ਮੌਕੇ ਸੌਮ ਪ੍ਰਕਾਸ਼, ਆਦਿ ਬਨਾਮ ਦੀ ਯੂਨੀਅਨ ਆਫ ਇੰਡੀਆ, ਆਦਿ (ਦੁਆ, ਜੇ.) ਕੇਸ ਨੂੰ ਸਿੰਗਲ ਬੈਂਚ ਨੂੰ ਵਾਪਸ ਭੇਜਦੇ ਹੋਏ। ਇਹ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਗੈਰ-ਰਿਪੋਰਟ ਕੀਤੇ ਫੈਸਲਿਆਂ 'ਤੇ ਸਾਡੇ ਸਾਹਮਣੇ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਦੁਆਰਾ ਭਰੋਸਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਦੋਂ ਤੋਂ ਕਾਨੂੰਨ ਨੂੰ ਸੋਧਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਮੈਂ ਇਹ ਧਿਆਨ ਦੇ ਸਕਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਮੇਰੇ ਹਵਾਲਾ ਆਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ, ਮੈਂ ਇਸ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦੀ, ਜੇ ਸੰਭਵ ਹੋਵੇ, ਦੋ ਹਫ਼ਤਿਆਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਜਲਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਕਰਨ ਦਾ ਸੁਝਾਅ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ਅਜਿਹਾ ਇਸ ਲਈ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਕਿਉਂਕਿ ਮੈਂ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਲੰਬਿਤ ਕੁਝ ਹੋਰ ਮਾਮਲਿਆਂ ਤੋਂ ਜਾਣੂ ਹਾਂ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਇਹ ਸਹੀ ਨੁਕਤਾ ਉਠਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਇਹ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਇਸ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾ ਜਲਦੀ ਤੋਂ ਜਲਦੀ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਮੰਦਭਾਗਾ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦੇ ਨਿਪਟਾਰੇ ਲਈ ਦੋ ਹਫ਼ਤਿਆਂ ਦੀ ਬਜਾਏ ਕਰੀਬ 11 ਮਹੀਨੇ ਲੱਗ ਗਏ। ਉਮੀਦ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਭਵਿੱਖ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹੇ ਕੇਸਾਂ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਵਿੱਚ ਤੇਜ਼ੀ ਲਿਆਉਣ ਲਈ ਯਤਨ ਕੀਤੇ ਜਾਣਗੇ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਹਵਾਲਾ ਹੁਕਮਾਂ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਹਨ। ਉਪਰੋਕਤ ਕਾਰਨਾਂ ਕਰਕੇ, ਇਹ ਪਟੀਸ਼ਨ ਅਸਫਲ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਪਰ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਖਰਚੇ ਦੇ। ਪ੍ਰੇਮ ਚੰਦ ਪੰਡਿਤ, ਜੇ.—ਮੈਂ ਸਹਿਮਤ ਹਾਂ।

ਬੀ.ਆਰ.ਟੀ

ਸਿਵਲ ਫੁਟਕਲ'

' ~ ਸ਼ਮਸ਼ੇਰ ਬਹਾਦਰ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, ਜੇ. >

ਮਿਊਂਸੀਪਲ ਕਮੇਟੀ, ਅੰਬਾਲਾ ਸਿਟੀ—ਪਟੀਸ਼ਨਰ

'''''' ਬਨਾਮ 1 • ■ ... ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ, -ਜਵਾਬਦਾਰ

1966 ਦੀ ਸਿਵਲ ਰਿੱਟ ਨੰ. 242

20 ਜੁਲਾਈ 1966

ਪੰਜਾਬ ਮਿਉਂਸਪਲ (ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਅਧਿਕਾਰੀ) ਐਕਟ (1931 ਦਾ II)-ਐੱਸ. 3—ਨਗਰਪਾਲਿਕਾ ਖਾਤਾ ਕੋਡ—
ਨਿਯਮ XVII। 1 ਅਤੇ XVI. 4-ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਅਧਿਕਾਰੀ—ਕੀ ਮਿਉਂਸਪਲ ਕਮੇਟੀ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਾਵੀਡੈਂਟ ਫੰਡ
ਵਿੱਚ ਯੋਗਦਾਨ ਪਾਉਣ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਹੈ।

ਨਿਯਮ XVI ਦੇ ਅਰਥਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਇੱਕ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੇ ਇੱਕ ਅਸਥਾਈ ਅਹੁਦਾ ਸੰਭਾਲਿਆ ਹੈ।
ਮਿਉਂਸਪਲ ਅਕਾਊਂਟ ਕੋਡ ਦਾ 1 ਨਿਯਮ XVI ਦੇ ਤਹਿਤ ਮਿਉਂਸਪਲ ਕਮੇਟੀ ਤੋਂ ਉਸਦੇ ਪ੍ਰਾਵੀਡੈਂਟ ਫੰਡ ਵਿੱਚ
ਯੋਗਦਾਨ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਹੈ। ਕੋਡ ਦੇ 4.

Translator Chander Shekhar

(ਡਿਸਕਲੇਮਰ :- ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਿਆਂ ਨਿਰਣਾ ਕੇਵਲ ਮੁਕਦਮੇ ਬਾਜ਼ਾਂ ਲਈ ਉਹਨਾ ਦੀ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ
ਸਮਝਣ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ
ਮੰਤਵਾਂ ਲਈ ਨਿਆਂ ਨਿਰਣੇ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸੰਸਕਰਨ ਪਰਮਾਣਕ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।)